

2019-08-26

Tid 2019-09-09, Kl 18:00

Plats Kommunhuset, Mälaren

Ärenden

Justering sker av Camilla Jägemalm (TUP) tisdagen den 10 september 2019.

37 Utvärdering av valet till Europaparlamentet 2019

38 Hemställan om budget 2020 för valnämnden

39 Sammanträdestider för valnämnden 2020

40 Anmälningssärenden

41 Delegationsärenden

42 Övrigt

Lars-Göran Liljedahl (S)
Ordförande

Håkan Hultgren
Sekreterare

Utvärdering av valet till Europaparlamentet 2019 (Valn/2019:21)

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att notera informationen till protokollet.

Ärendet

Efter varje val genomför Botkyrka kommun en utvärdering för att följa upp valprocessen. Genom utvärderingen får kommunen möjlighet att summera processen och dra lärdomar inför kommande val. Valkansliet har nu genomfört en utvärdering av valet till Europaparlamentet 2019. Utvärderingen grundar sig i valkansliets egna observationer av valprocessen, synpunkter som inkommit från kommunens valnämnd samt från den uppföljningsenkät som skickats ut till samtliga röstmottagare i kommunen.

2019-07-15

Dnr Valn/2019:21

Referens
Jakob Etaat

Mottagare
Valnämnden

Utvärdering av valet till Europaparlamentet 2019

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att notera informationen till protokollet.

Ärendet

Efter varje val genomför Botkyrka kommun en utvärdering för att följa upp valprocessen. Genom utvärderingen får kommunen möjlighet att summera processen och dra lärdomar inför kommande val. Valkansliet har nu genomfört en utvärdering av valet till Europaparlamentet 2019. Utvärderingen grundar sig i valkansliets egna observationer av valprocessen, synpunkter som inkommit från kommunens valnämnd samt från den uppföljningsenkät som skickats ut till samtliga röstmottagare i kommunen.

Jakob Etaat
Kanslidirektör

Bilagor

1. Utvärdering av valet till Europaparlamentet 2019

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Utvärdering EU-valet 2019

Innehåll

Utvärdering av Europaparlamentsvalet 2019 - Medskick till mellanvalårsperioden och till kommande val	3
Bemanning	3
Valkansliet och övrig bemanning.....	3
Rekrytering och bemanning – förtidsröstning.....	4
Rekrytering och bemanning – valdagen	4
Utbildning	5
Förtidsröstning	5
Valdag.....	5
Material och lokaler	5
Valmaterial	5
Valkansliets lokaler	6
Vallokalerna.....	6
Förtidsröstningen	7
Stationära förtidsröstningslokaler	7
Mobila enheterna	7
Valhelgen och onsdagsräkningen	9
Lördagen, dagen innan valet	9
Valnatten – inrapportering till nämnden.....	10
Samordning och stöd	10
PostNord	10
Säkerhet.....	11
Kommunikation och information	11
Kontakten med politiska partierna.....	12
IT-stöd.....	12
Processkartläggning och rutiner	12
Höjt valdeltagande, hur gick det?.....	13

Utvärdering av Europaparlamentsvalet 2019 - Medskick till mellanvalsperioden och till kommande val

Detta är en utvärdering kring valkansliets arbete under Europaparlamentsvalet 2019, för att utveckla valprocessen ytterligare inför kommande val.

Utvärderingen grundar sig i valkansliets egna observationer av valprocessen, synpunkter som inkommit från kommunens valnämnd samt från den uppföljningsenkät som skickats ut till samtliga röstmottagare i kommunen.

Bemanning

Valkansliet och övrig bemanning

Valkansliets utgörs av en grupp tjänstepersoner vars uppgift är att stödja valnämnden i dess arbete. Valkansliet ingår i Demokrati- och kansliavdelningen inom kommunledningsförvaltningen.

Inför EU-valet 2019 bemannades valkansliet med tre tillfälliga heltidstjänster (100 %). Dessa tre tjänster utgjordes av en valsamordnare (tjänstgör delvis även under mellanvalsperioden) och två valhandläggare. Utöver dessa personer ingick även kommunens kanslidirektör och tre kommunsekreterare, varav en är tillika valnämndens sekreterare i gruppen.

Valkansliet hade förvaltningens kommunikatör till hjälp. Under valdagen anlätades även två förtidsröstningsmottagare för att fungera som stöd till kansliet i bl.a. valmaterialdistribution till vallokalerna. Även Medborgarcenter deltog under valdagens arbete med att vara behjälpliga med telefoni.

Daglig verksamhet LSS har, precis som vid valet 2018, varit behjälpliga med att bunta valsedlar.

Bemanningen av valkansliet har i huvudsak fungerat bra.

Inför kommande val:

- Bibehåll kontakt med Daglig verksamhet LSS för stöd under kommande val med att bunta valsedlar. De gjorde ett bra arbete och har uppskattat arbetsuppgifterna.
- Säkerställ att valkansliets gruppnummer går att koppla till mobilnummer under valperioden och valdagen.
- Säkerställ att fler personer hjälper till med materialtransport till förtidsröstningslokaler och telefonsamtal under arbetstoppar vid förtidsröstningen och valhelgen.
- En aktivitetslista upprättades under våren som valkansliet arbetade efter och rutinmässigt gick igenom och följde upp. Den utgick från processkartan som är framtagen för valet. Aktivitetslistan bör bibehållas och utvecklas ytterligare inför nästa val.
- Schemalägg helgerna under förtidsröstningsperioden för att få en tydligare jouruppdelning inom valkansliet.
- Använd extra personal för packning av valmaterial.

Rekrytering och bemanning

Rekrytering och bemanning – förtidsröstning

Inför valet 2018 utökades bemanningen i förtidsröstningslokalerna för att säkerställa att det alltid skulle vara minst tre personer i röstningslokalen (bl.a. med anledning av vallagens nya krav på bemanning). Detta gällde även vid 2019 års val. Schemaläggningen och rekryteringsprocessen är en tidskrävande process inte minst då det förekommer avhopp med anledning av att många röstmottagare hade tydliga önskemål om vilka tider och platser de ville arbeta på.

För schemaläggning av röstmottagarna i förtidsröstningen användes Excel, vilket är tidskrävande samt svårkommunicerat med röstmottagarna när ändringar i schemat sker. Eftersökning av ett schemalägningsprogram gav inget resultat under denna valperiod. Samarbetet med Medborgarcenter fungerade mycket bra under hela förtidsröstningsperioden.

Inför kommande val:

- Överväg om man kan vara fler som arbetar med bemanningen och dela ansvaret mellan förtidsröstning och valdag.
- Överväg om valkansliet kan ta hjälp av bemanningsföretag
- Införskaffa ett schemalägningsprogram.
- Inför rutin att en av röstmottagarna får ett utökat ansvar under förtidsröstningen i röstningslokalen. En liknande roll som ordförande innehar i valdistrikten.
- Besök samtliga förtidsröstningsställen innan öppning för att underlätta och hjälpa till i uppstarten av röstmottagningarna.

Rekrytering och bemanning – valdagen

Valkansliet gick ut med en förfrågan till de som tjänstgjort som röstmottagare vid tidigare val. Denna förfrågan tackade många ja till. Valkansliet gick även ut med förfrågan till alla röstmottagare som anmält intresse till valdagen om att även arbeta under förtidsröstningen. Även där var många positivt inställda och valkansliet fick en del svar.

En förfrågan skickades ut till alla som varit vice ordförande vid valet 2018 om de ville bli ordförande. Många var intresserade och vi hade fler som var intresserade än vi hade vakanta platser. Samma sak gjordes för att hitta vice ordförande. Frågan gick till de som arbetat som röstmottagare under höstens val, även här kom fler positiva svar än vad som fanns lediga platser. Totalt tillkom 12 nya ordförande och 25 nya vice ordförande. Ytterligare några tillkom sista dagarna på grund av sjukdom.

Kommunikationen med röstmottagarna har fungerat bra och det är positivt att valkansliet nu kan skicka sms via valsystelet "Kaskelot".

Valkansliet hade många reserver inför detta val, vissa av dessa gick dock åt till att bemanna förtidsröstningen i Tullinge under valdagen (se nedan).

Valnämnden gör i regel en översyn av arvoden för varje val. En sådan översyn bör även göras inför kommande val för att säkerställa att kommunen har konkurrenskraftiga arvoden i relation till andra närliggande kommuner.

Inför kommande val:

- Fortsätta med förfrågan till de som arbetade som röstmottagare i det senaste valet.
- Se över arvodena till ordförande, vice ordförande och röstmottagare.
- Söka och rekrytera röstmottagare internt, exempelvis kan de med arbetsledaransvar på arbetsplatsen fungera som vice ordförande eller ordförande.

Utbildning

Förtidsröstning

Utbildningen för röstmottagare vid förtidsröstningen genomfördes vid sex tillfällen under april av valkansliets personal.

Valdag

Utbildningarna för valdagen genomfördes i två versioner, en till vice ordförande/ordförande och en till röstmottagare. Utbildningarna hölls under maj under tre timmar och valkansliets personal ansvarade för utbildningarna. Valnämndens ledamöter och ersättare deltog också vid något av utbildningstillfällena.

Vid de tre utbildningarna som enbart riktade sig till ordföranden och vice ordförande var fokus på arbetsledarrollen, rapporteringen på kvällen och nyheter inför detta val.

Fokus för utbildningarna för de åtta utbildningstillfällen för röstmottagarna var även här nyheter samt på praktiska och interaktiva moment som markeringar i röstlängden och rösträkning. Valkansliet gick även igenom de krav som ställs på röstmottagare då det fanns en del nya röstmottagare på utbildningarna.

Inför kommande val:

- Praktiska och interaktiva moment i utbildningen är ett bra inslag och behålls till nästa utbildningsperiod.
- Det var bra och uppskattat med särskild utbildning för ordförande och vice ordförande.
- Utvärdera om utbildningarna kan hållas i Nisellsalen i Xenter som rymmer fler personer och fungerar bättre med ljud/ljus osv. I samband med detta se över antal gånger valkansliet ska erbjuda utbildningstillfällen.
- Ta ställning till ifall vi kan ha utbildningarna över en längre tidsperiod för att minska kvällsarbetet för valkansliet under maj.
- Skicka personlig information till röstmottagare om kurs och placering inför valdagen.

Material och lokaler

Valmaterial

Inför förtidsröstningen och valdagen uppdaterades de mappar med handledningar, instruktioner och lathundar från valet 2018. Dessa användes och uppskattades av röstmottagarna.

En nyhet för 2019 var lagkravet om insynsskydd för valsedelställen för att bevara valhemligheten. Även avspärningsband och större skärmar införskaffades till en del lokaler för att säkra valhemligheten. Ett problem som uppstod var att väljare misstog valsedelställsinsynsskyddet med valbåset och därför la ner sin röst i valkuvertet redan där. När ett insynsskydd stod kring ett valsedelställ kom synpunkter om att man kan se vilket parti man

plockar valsedlar ifrån, detta löstes på några ställen genom att man tejpade ihop två insynsskydd med varandra. Det blev då inte så tydligt var man plockade sin valsedel. En del väljare hade svårt att se var valsedlarna fanns bakom insynsskydden.

Inför kommande val:

- Gör affischer som visar att man ska gå till båsen för att stoppa i valsedeln i kuvertet.
- Packlista för material som körs ut till röstningslokalerna och vallokalerna bör vara klar tidigt.
- Arbetsverktyg för arbetet med materialet i förrådet, t.ex. pirror behöver införskaffas av arbetsmiljöskäl så att man undviker arbetsskador.
- Eftersom flera distrikt efterlyser mer skyltning så behöver vi se över detta till 2022.

Valkansliets lokaler

Under våren 2018 blev valkansliet tvungna att byta lokaler för förvaring av valmaterial. Valkansliet nuvarande lokal hyrs genom tekniska förvaltningen/vård och omsorg genom löpande avtal. Eftersom lokalerna inte ligger i kommunhuset krävdes vissa transporter mellan lokalen och kommunhuset vilket var kostnads- och tidsdrivande.

Förrådet har fungerat bra och det har funnits flera rum för att kunna packa materialet på ett bra sätt.

Inför kommande val:

- Säkerställ ett förråd i kommunhuset där man kan ta emot material och leveranser. Det skulle underlätta logistik och planering.
- Till valet 2022 kommer valkansliet behöva byta förrådslokal, arbetet inför flytten har påbörjats och valkansliet samarbetar med tekniska förvaltningen för att hitta en lokal som passar valkansliets behov och krav.

Vallokalerna

Inför valet 2018 genomfördes en tillgänglighetinventering och anpassning av samtliga vallokaler i kommunen under ledning av tekniska förvaltningen. Insatserna resulterade i en ökad tillgänglighet och att kommunen kunde sprida information om lokalernas tillgänglighet via en tillgänglighetsdatabas som finns på kommunens hemsida.

Kommunen använde samma vallokaler 2019 som 2018. Det var svårt att uppnå ett optimalt flöde i de lokaler som hade fler än ett distrikt och dessa lokaler kunde upplevas som röriga och i vissa fall ganska trånga. Detta löstes till viss del genom köavskiljningsband.

Estate bevakning kontaktades för att säkerställa att p-platser runt vallokalerna kunde användas under valdagen. Bolaget fick en fil med alla vallokaler med adress. Till nästa val bör en tidigare kontakt tas med parkeringsbolagen så att valkansliet kan meddela röstmottagarna redan på utbildningen om rutiner för parkering.

Valkansliet hade en del problem med passerkorten till vallokalerna, vissa kom inte in, eller kom in i byggnaden men inte till matsalen. Till nästa val bör valkansliet ta direktkontakt med

lokalstrategerna eller vaktmästare innan valhelgen för att säkerställa att informationen sprids och att en upprättad kontakt finns.

Inför kommande val:

- För dialog med lokalstrateg/ vaktmästare och dess chefer om skolornas involvering under valhelgen.
- Integrera larminstruktioner i utbildningen så att röstmottagare är mer bekväma i hur man larmar av/på.
- Säkerställ att eventuella ombyggnationer av lokaler inte hindrar användningen av lokalerna som vallokaler.
- Öka samarbetet med berörd lokalstrateg för att säkra att man kommer in i lokalerna under valhelgen med passerkort och nycklar.

Förtidsröstningen

Stationära förtidsröstningslokaler

Förtidsröstningen ägde liksom tidigare år rum på kommunens medborgarkontor samt mötesplats Grödinge. Efter ombyggnationer på medborgarkontoren har det nu tillkommit att röstmottagarna som arbetar i Alby, Fittja och Tullinge behöver larmkort för att kunna röra sig fritt till lunchrum och toaletter då dörrarna inne i lokalen kräver kort.

Tullinge medborgarkontor drabbades av en vattenläcka och förtidsröstningen fick två dagar innan start flyttas till Tullinge bibliotek. Bibliotekets personal och Medborgarcenters personal på plats var mycket tillmötesgående vid bytet av lokal och det fungerade mycket väl. Tullinge bibliotek är dock inte tillgänglighetsanpassat, hissen är för smal för att en elrullstol ska kunna få plats vilket valkansliet fick synpunkter på från en väljare.

Inför kommande val:

- Köp in kassaskåp till 2022. Diskutera med medborgarkontoren om ev. gemensam lösning. Idag hyrs kassaskåp, men detta är en lösning som över tid blir dyrt.
- Utöka förtidsröstningen i kommunhuset.
- Se över öppettiderna för förtidsröstningen, förslagsvis förlänga öppettiderna till klockan 20.00 hela sista veckan av förtidsröstningen.

Mobila enheterna

Under valen 2018 och 2019 utökades antalet mobila enheter till tre stycken under hela perioden. Valkansliet hade under detta val ingen separat institutionsröstning utan alla äldreboenden ingick istället i mobila enhetens uppdrag och kunde därmed anpassas till verksamheternas önskemål på ett bättre sätt.

Röstningen med de mobila enheterna fungerar bra även om man kan konstatera att valdeltagandet varierade stort mellan de olika platser som besöktes.

Inför kommande val:

- Inrätta en arbetsgrupp kring mobila enheterna tillsammans med demokratiutvecklare och erfarna röstmottagare som arbetat med mobila enheterna tidigare. Denna grupp kan tillsammans utforma ett förslag till schema för röstmottagare och mobila enheten.

- Ha mer kontinuerlig kontakt med platserna inför besöken.
- Fortsätta med tidig kontakt med äldreboendena så att de kan välja tid och dag så att det passar deras verksamhet.
- Mobila enheterna bör ha både kombinerade båsén samt vanligt bås så att de kan variera beroende på var de är.
- Utvärdera lokalen på ICA Maxi då placeringen 2019 inte var optimal.
- Kontakta Coop i Tumba om vi kan vara där.
- Instruera om att fota alla lokaler till mobila enheten för att vi ska få en bättre bild av hur möbleringen och flödet ser ut.

Ambulerande röstmottagning

Ambulerande enheten har under förtidsperioden löpande tagit emot samtal och åkt till medborgare som bokat den ambulerande enheten.

Inför kommande val:

- Se över strukturen för den ambulerande enheten och hur valkansliet på ett smidigt sätt kan ta emot bokningar och ta med sig material.
- Se över kommunikation externt, hur valkansliet på bästa sätt kommunicerar med medborgare som vill boka en tid med ambulerande enheten.

Övrigt

Ibland uppstod det behov för valkansliet att ta sig ut snabbt till förtidsröstningslokal/ställe, därför är det av vikt att det finns en bil tillgängligt då många av kommunens hyrbilar var upptagna.

Inför kommande val:

- Se över möjligheten att ha en bokad valkanslibil under förtidsröstningsperioden så att det går lätt att ta sig runt.

Valhelgen och onsdagsräkningen

Lördagen, dagen innan valet

Då det 2018 uppstått vissa problem med larm hade valkansliet säkrat med två Securitasbilar som åkte runt för att lösa de problem som uppstått så att allt skulle fungera inför valdagen 2019. Trots det uppstod nya problem. T.ex. fanns det matsalar dit valkansliet hade passerkort men dörrarna inomhus var låsta så nyckel krävdes. Fem vallokaler fick vakterna åka till på valdagsmorgonen för att öppna.

Ordförandena för valdistrikten fick instruktion om att sms:a valkansliet med info om eventuell material som saknades. Detta var även en särskild punkt på ordförandeutbildningarna. En telefongrupp i valdatasystemet skapades så att det snabbt gick att kommunicera med alla ordförandena samlat via sms.

Material fungerade bra och endast mindre materialsaknad rapporterades.

Inför kommande val:

- Bibehåll rutinen med att återkoppling kring avsaknad av material sker under lördagen.
- Säkerställ så att samtliga larmkort och nycklar fungerar till vallokaler.

Valdagen

Inför valhelgen upprättades ett arbetsschema där samtlig personal på valkansliet fanns schemalagd med uppgifter/raster/plats. Detta kommunicerades med alla inblandade inför valhelgen och underlättade arbetet i teamet väsentligt.

De flesta distrikt ringde in sin närvaro innan lokalerna öppnade, men en handfull distrikt missade detta vilket gjorde att valkansliet ringde upp distrikten som ej rapporterade in.

I de distrikt som saknade bemanning åtgärdades detta genom inkallande reserver och omdisponering av röstmottagare mellan distrikten. Valkansliet klarade alla distrikt utan underbemanning. Personal från kansliet körde ut reserverna till valdistrikten och det fungerade bra.

Nämndens ledamöter åkte i fyra grupper under eftermiddagen till alla distrikt och förtidsröstningslokaler för besök och leverans av fika. En runda tog ca tre timmar. De hade med sig checklista med punkter att gå igenom vid besöken. T.ex. hur flödet i lokalen fungerade, ordningen vid valsedelställen och hur insynsskydden fungerade.

Inför kommande val:

- Det är uppskattat av distrikten att det kommer besök från nämnden och att enklare förtäring tas med till distrikten.
- Bibehåll och utveckla valkansliets listor som användes internt under dagen: bl.a. telefonlista, körschema, materiallista, checklista för nämnden m.m.
- Bibehåll arbetsschemat för valkansliet inför valhelgen.
- Bibehåll rutinen att reserver kommer till kommunhuset för därefter skjutsas ut till distrikten.
- Gå igenom och planera nämndens mottagning i god tid före valdagen.
- Bibehåll telefonistöd från medborgarcentrum.
- Installera certifikat i god tid på de datorer som ska användas.
- Bibehåll IT-stöd under hela förtidsröstningsperioden och valdagen.
- Bibehåll personal som kör ut material på valdagen som kan fungera som "allt-i-allo" som exempelvis kör ut reserver och material mm.

Valnatten – inrapportering till nämnden

Distrikten kom in från klockan 22.18 till klockan 23.55 och rapporterade in sina resultat hos valnämnden. Den genomsnittliga tiden för avrapportering var 12 minuter. Det snabbaste distriktet tog 4 min och det distriktet som tog längst tid för avrapportering tog 40 min. Väntetid i kommunhuset var i snitt 24 minuter med de längsta väntetiderna var 40 minuter.

Inför kommande val:

- Fortsätta föra statistik om ankomst och inlämningstider.

- Förtydliga röstkortshantering, dvs att de ska slängas i sekretesskäl.

Onsdagsräkningen

Bemanningen på onsdagsräkningen utgjordes av röstmottagare och representanter från valnämnden. Dessa satt i tio blandade grupper med två i varje grupp. Det var ca 2000 röster att räkna och räkningen pågick till ca kl. 14.00 och sedan ytterligare en timme för att iordningsställa lokalerna, hantera röstkort och annat material.

Inför kommande val:

- Gör en lista för material som behövs för onsdagsräkningen tidigare samt säkerställ att rätt material packas en vecka innan.
- Planera in personer som börjar sortera förtidsröster måndagen och tisdagen innan onsdagsräkningen.
- Säkerställ bemanning veckan efter valet.

Samordning och stöd

PostNord

PostNord – hantering och leverans av förtidsröster

Till valen 2018 och 2019 anlätades PostNord för att ta in, sortera samt köra ut förtidsrösterna. Under valet 2019 fungerade hämtning och lämning på lokal nivå utan någon anmärkning och kommunikationen fungerade väl med de lokala brevbärarna.

PostNords leverans av förtidsröster till distriktet under valdagen 2019 skedde i god tid. Detta framfördes som mycket positivt av flera distrikt.

PostNord – materialtransport till och från vallokaler

PostNord levererade transportburar ca en månad innan valdagen som valkansliet packade allt valmaterial i. PostNord körde även ut valmaterialet. Lastbilarna som körde ut valmaterialet kom i god tid på lördagen innan valdagen och det gick smidigt att lasta bilarna med valmaterial för att sedan köra ut till distriktet. Valkansliet hade även fått tillstånd att åka med i lastbilarna vilket naturligtvis underlättade utkörningen av material för båda parter.

Inför kommande val:

- Fortsätt använda transportburar till valmaterial.
- Beställ extra burar vid behov till vissa distrikt som ska ha mer material.

Säkerhet

Inför valet gjordes en risk- och sårbarhetsanalys med åtgärder. Arbetet bedrevs i samarbete med trygghet och säkerhet vilket var en stor fördel.

Funktionen TiB (tjänsteperson i beredskap) var till stor nytta under hela valhelgen, då valkansliet kunde vidarebefordra larm- och fastighetsproblem till detta nummer. Behovet var dock betydligt mindre än 2018.

Inför kommande val:

- Lyft säkerhetsarbetet i ett tidigt stadium så att larmcentral och väktare är redo inför valhelgen och att kontakten flyter på så bra som möjligt under helgen.
- Föreslå att TiB finns på plats i kommunhuset under valdagen ifall behov finns att samordna säkerhetstillbud som kan uppkomma under dagen.
- Driftspersonal på Ekvägen bör finnas med i planeringen och närvara på möten.
- Bibehåll tillgång till väktare för avlastning och nycklar.

Kommunikation och information

Kommunikationsinsatser omfattade bland annat webb, kommunens egen sida i Kaskelot (valdatasystem) samt tryckt information. Kommunikationsinsatserna bedrevs i nära samarbete med förvaltningens kommunikatörer samt med demokratiutvecklare på Demokrati- och kansliavdelningen. Samarbetet bidrog positivt till att tydliggöra målgrupper och behov.

Kontaktvägarna in till valkansliet var primärt en inrättad funktions-epost, ett gruppnummer för telefoni samt enskilda mobiltelefonnummer och mailadresser till tjänstepersonerna i gruppen.

Inför EU-valet skickades ingen folder. Demokratiutvecklaren skickade dock ut en flyer på olika språk till alla hushåll i Botkyrka. Ett brev skickades även ut till nya medborgare.

Inför detta val togs videofilmer fram med budskap om att rösta och att "EU påverkar ditt liv i Botkyrka". Annonserna på sociala medier (fem filmer) gick i genomsnitt bra och nådde sammanlagt 47 663 personer. Filmerna visades sammanlagt 225 038 gånger. Generellt gick annonserna betydligt bättre på Facebook jämfört med Instagram, även i den yngre målgruppen. Det sattes även upp affischer och roll-ups runt om i Botkyrka.

Inför kommande val:

- Etablera samverkan och säkerställ kommunikationsresurser i god tid (minst ett år) innan valåret börjar. Önskvärt att en kommunikatör på heltid har fokus på valet och under denna tid ingår i valkansliet.

Kontakten med politiska partierna

Ett brev gick ut till alla politiska sekreterare, gruppledare eller annan kontaktperson för partierna i februari och löpande kontakt fördes under våren för avstämning kring leverans av valsedlar. Kontakten med partierna var mycket mindre under detta val eftersom partierna själva inte behövde beställa och lämna valsedlar. Det faktum att valkansliet distribuerar valsedlar till alla vallokaler är mycket uppskattat av partierna.

Inför kommande val:

- Tydliggöra och ha mer löpande kontakt med partierna angående material och rådande beslut och regler som valnämnden tagit.
- Tidig kontakt inför valet 2022 så att partierna hinner beställa och få leverans av valsedlar i god tid.

IT-stöd

Samarbetet med IT-enheten har fungerat mycket bra. Tack vare god framförhållning och koordinering mellan valkansliet, ansvarig på IT och förvaltningsledare har såväl system som

teknisk utrustning kunnat levereras och installeras på ett bra sätt. Supporten och stödet från ansvarig på IT-enheten har varit mycket bra. Avstämningar kring bläcknivåer till skrivare och annat gjordes också löpande under förtidsröstningen.

Inför kommande val:

- Bibehåll tidig kontakt och samordning med IT-enheten.
- Inkludera personalen i installerandet av valdatasystemet (önskan från IT-enheten).
- Nya skrivare behövs inför valet 2022.

Processkartläggning och rutiner

Kartläggning av valprocessen genomfördes parallellt under året för att tydliggöra varje del i de administrativa processerna. Det är viktigt att hålla processkartorna uppdaterade så att de är till nytta inför kommande val. Från processkartläggningen utvecklades aktivitetslistor som valkansliet arbetade med dagligen och stämde av i gruppen.

Inför detta val blev det fel i informationen i Valmyndighetens system som används för att ta fram röstkort. Felet berörde röstande i 9 av kommunens valdistrikt i Tullinge och innebar att uppgifterna om vallokal ändrades mellan dessa distrikt. De felaktiga uppgifterna påtalades av kommunens valsamordnare men gick trots detta till tryck i röstkorten. Detta innebar att de röstande i dessa distrikt fick en vallokal som låg på en annan plats i Tullinge än man kanske var van vid. För att hantera detta fel skickade valnämnden ut en särskild information till berörda och upprättade förtidsröstningslokaler i de aktuella vallokalerna under valdagen.

För att säkerställa att detta inte sker igen och att informationen i valmyndighetens system är rätt inför valet 2022 föreslås att valkansliet, i samråd med valmyndigheten och länsstyrelsen, upprättar en rutin som innebär att Valmyndigheten/ länsstyrelsen vid valet 2022 särskilt får bekräfta till kommunen att uppgifterna i systemet är korrekta i god tid innan de skickar uppgifterna till tryck i röstkorten.

Inför kommande val:

- Bibehåll arbetet med att uppdatera och utveckla processkartorna för valet. Arbeta mer aktivt och löpande med processkartorna.
- Vidareutveckla aktivitetslistorna i valkansliets vardagsarbete.
- Upprätta en rutin för särskild kontroll av uppgifterna i valmyndighetens valsystem så att rätt uppgifter om distrikt och lokaler går ut i röstkorten.

Utvärderingsenkät till röstmottagarna

En utvärderingsenkät skickades ut till samtliga som tjänstgjort under valdagen och under förtidsröstningen. 64 % besvarade enkäten för valdag, 65 % av vice ordförande/ordförande och 79 % besvarade enkäten för förtidsröstningen. Enkäten skapades och skickades ut via mejl i verktyget InSurvey samtidigt med information om löneutbetalningen och ett stort tack.

De synpunkter och medskick som kom fram i enkäten motsvarar de som lyfts i denna utvärdering. Genomgående i enkäten är synpunkter på insynsskydden, att de mistas för valbås,

flödet i vallokalen och fler skyltar. Det är mycket som framhålls som positivt av röstmottagarna, som utbildningen och de interaktiva momenten i denna, kommunikationen med valkansliet och valnämndens besök under valdagen.

Inför kommande val:

- Bibehåll rutinen med att skicka ut en utvärderingsenkät till röstmottagarna men den bör skickas ut dagen efter valdagen.

Höjt valdeltagande, hur gick det?

I Botkyrka minskade valdeltagandet med 0,88% till 43,87%, ungefär samma nivå som kommunen hade 2009. Totalt i hela landet ökade valdeltagandet med 4,2% till 55,3%. Stockholms län ökade med 2,7% till 59,39%. Botkyrka har fortsatta utmaningar med ett förhållandevis lågt valdeltagande och detta gäller inte minst i de norra kommundelarna.

Inför kommande val:

- En utvärdering kommer att genomföras under hösten 2019 där valdeltagande och en strategisk planering kommer tas fram till valet 2022. Analysen och utvärderingen kommer bl.a. behandla orsaken till det låga valdeltagandet och åtgärder för att öka valdeltagandet. Arbetet avses även bedrivas med andra kommuner som inspiration.
- Involvera civilsamhället, organisationer och initiera fler samarbeten.
- Ta fram material på ytterligare fler språk.

Distrikt:	Förtidsröster	Vallokal	Onsdagsräkning	Sammanlagt
Botkyrka 01 N Lanthem	188	326	29	543
Botkyrka 02 Tullinge C	378	153	55	656
Botkyrka 03 Ö Tullingeberg	355	274	81	710
Botkyrka 04 Tullinge parkering	427	477	78	982
Botkyrka 05 G:a Tullingeberg	203	271	80	554
Botkyrka 06 Tullinge gård	233	199	85	517
Botkyrka 07 Bansläpp/Römossen	330	431	35	796
Botkyrka 08 Tullingeskog	293	382	26	711
Botkyrka 09 Riksten	271	460	120	851
Botkyrka 10 Lanthem	315	394	48	757
Botkyrka 11 Tullinge villstad N	159	502	36	697
Botkyrka 12 Tullinge villstad S	150	285	65	500
Botkyrka 14 Segersjö	273	383	51	707
Botkyrka 14 Tumba C	245	320	19	611
Botkyrka 15 Broängen	192	434	35	661
Botkyrka 16 Kassmyra	188	415	27	630
Botkyrka 17 Skäcklinge	266	489	26	781
Botkyrka 18 Storvreten V	194	185	43	404
Botkyrka 19 Storvreten S	271	251	28	550
Botkyrka 20 Storvreten Ö	169	165	29	363
Botkyrka 21 vretarna/Tumba bruk	265	331	18	727
Botkyrka 22 Tuna	194	270	27	491
Botkyrka 23 Nackdala/Solhöjden	212	184	29	425
Botkyrka 24 kulturen Tumba park	220	239	23	482
Botkyrka 26 Uttran	248	530	18	796
Botkyrka 27 Vårsta C/Bremora	188	350	7	545
Botkyrka 28 Grödinge Landsbygd	303	443	39	785
Botkyrka 29 Vårsta/Malmtorp	135	239	15	389
Botkyrka 31 Albydalen V småhus S	239	164	26	429
Botkyrka 32 Albydalen C/Rotemannen	227	137	24	388
Botkyrka 33 Alby småhus Ö/Albygård	112	159	16	387
Botkyrka 34 Albyberget V	179	120	14	313
Botkyrka 35 Albyberget Ö/Albygård	213	159	30	402
Botkyrka 36 Albydalen Ö	316	122	22	460
Botkyrka 41 Fittja småhusområde	149	154	10	313
Botkyrka 42 Fittja krögarvägen	181	147	16	349
Botkyrka 43 Fittja förvägen	214	126	12	325
Botkyrka 44 Fittja Vårdshusvägen	163	109	14	286
Botkyrka 51 Slagsta N	183	175	31	389
Botkyrka 52 Slagsta S	141	185	35	361
Botkyrka 53 Hallunda/Brunna	204	149	35	388
Botkyrka 54 Hallunda C	169	94	72	335
Botkyrka 55 Hallunda/Norsborg låghus	170	158	40	368
Botkyrka 56 Norsborg småhusområde	197	174	66	437
Botkyrka 57 Norsborg Ö	204	62	88	354
Botkyrka 58 Norsborg C	134	168	41	343
Botkyrka 59 Norsborg V	185	138	75	398
Botkyrka 60 Eriksberg Ö	185	350	7	545
Botkyrka 61 Eriksberg V/G:a Norsborg	200	238	50	488

Hemställan om budget 2020 för valnämnden (Valn/2019:22)

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att hemställa hos kommunstyrelsens budgetberedning att bereda förslag om budgetram om 300 tkr för valnämnden år 2020.

Ärendet

Valnämnden ansvar för administration och genomförande av allmänna val och folkomröstningar och tilldelas årligen en budget för att fullfölja detta uppdrag. Valnämndens budget har under de senaste åren uppgått till 2 970 tkr (exkl. statsbidrag) under valår för att under mellanvalsår uppgått till 300 tkr (exkl. eventuella statsbidrag).

År 2020 är ett mellanvalsår och valnämnden har till stor del oförändrade kostnader i relation till tidigare mellanvalsår. Förvaltningen bedömer därför att man bör kvarstå vid en budget om 300 tkr för året (150 tkr för personalkostnader och 150 tkr för verksamhetskostnader). Budgeterade medel bedöms täcka kommande personalkostnader (arvoden och eventuella lönekostnader m.m.) såväl som verksamhetskostnader (kontorsmaterial, utbildningar samt lokalkostnader avseende förråd för valmaterial m.m.).

Valnämnden föreslås därför hemställa hos kommunstyrelsens budgetberedning att bereda förslag om en budgetram om 300 tkr för Valnämnden år 2020.

2019-07-15

Dnr Valn/2019:22

Referens
Jakob Etaat

Mottagare
Valnämnden

Hemställan om budget 2020 för valnämnden

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att hemställa hos kommunstyrelsens budgetberedning att bereda förslag om budgetram om 300 tkr för valnämnden år 2020.

Ärendet

Valnämnden ansvar för administration och genomförande av allmänna val och folkomröstningar och tilldelas årligen en budget för att fullfölja detta uppdrag. Valnämndens budget har under de senaste åren uppgått till 2 970 tkr (exkl. statsbidrag) under valår för att under mellanvalsår uppgått till 300 tkr (exkl. eventuella statsbidrag).

År 2020 är ett mellanvalsår och valnämnden har till stor del oförändrade kostnader i relation till tidigare mellanvalsår. Förvaltningen bedömer därför att man bör kvarstå vid en budget om 300 tkr för året (150 tkr för personalkostnader och 150 tkr för verksamhetskostnader). Budgeterade medel bedöms täcka kommande personalkostnader (arvoden och eventuella lönekostnader m.m.) såväl som verksamhetskostnader (kontorsmaterial, utbildningar samt lokalkostnader avseende förråd för valmaterial m.m.).

Valnämnden föreslås därför hemställa hos kommunstyrelsens budgetberedning att bereda förslag om en budgetram om 300 tkr för Valnämnden år 2020.

Jakob Etaat
Kanslidirektör

Sammanträdestider för valnämnden 2020 (Valn/2019:23)

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att nämnden ska sammanträda vid följande datum och tider under 2020:

2020-04-20 kl. 18.00

2020-09-07 kl. 18.00

Ärendet

Valnämnden sammanträdestider följer i regel hålltiderna för årsredovisning och budget, med undantag för valår då nämnden sammanträder mer frekvent för att hantera ärenden kopplat till valprocessen. År 2020 är ett mellanvalsår. Förvaltningen föreslår därför att valnämnden sammanträder vid nedanstående datum:

2020-04-20 kl. 18.00

2020-09-07 kl. 18.00

2019-07-15

Dnr Valn/2019:23

Referens
Jakob Etaat

Mottagare
Valnämnden

Sammanträdestider för valnämnden 2020

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att nämnden ska sammanträda vid följande datum och tider under 2020:

2020-04-20 kl. 18.00
2020-09-07 kl. 18.00

Ärendet

Valnämnden sammanträdestider följer i regel hålltiderna för årsredovisning och budget, med undantag för valår då nämnden sammanträder mer frekvent för att hantera ärenden kopplat till valprocessen. År 2020 är ett mellanvalsår. Förvaltningen föreslår därför att valnämnden sammanträder vid nedanstående datum:

2020-04-20 kl. 18.00
2020-09-07 kl. 18.00

Jakob Etaat
Kanslidirektör

Anmälningssärenden (Valn/2019:25)

Inga ärenden har anmälts.

Delegationsärenden (Valn/2019:26)

Inga delegationsbeslut anmäls.

Övrigt (Valn/2019:27)

Inga övriga frågor anmäls.